

שחיטה שאינה ראויה¹ היא ולא שמה שחיטה -

It is a *Shechitoh*, which is not fit, and it is not considered a *Schechitoh*

Overview

מ"ש maintains that by קדשים שחייב באחריות (where it was a נדר), the thief is liable for שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה, and מ"ש maintains that a שחיטה שאינה ראויה is a שחיטה שאינה ראויה. מ"ש discusses why indeed it is a שחיטה שאינה ראויה.

לגבי ארבעה וחמשה דגמר מוטבח² טבח והכן -

Regarding the payment of ד' וה' it is the view of מ"ש that שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה, for we derive it from the פסוק **וְטָבַח טָבַח וְהָכֵן** that we require a שחיטה ראויה - **בְּרַמְלָגְבִּי לֹא דְשַׁחוּטֵי חוּץ³ דְּבִהְיָ חַיִּיב רַחֲמָנָא** -

Excluding, however, the prohibition of חוץ, where the תורה holds him liable in this manner even though it is a שחיטה שאינה ראויה.

תוספות asks:

ואם תאמר ואמאי חשיב ליה שחיטה שאינה ראויה -

And if you will say, but why is שחיטה שאינה ראויה considered a שחיטה חוץ - **הא יכול לפדות בשעת פירכוס⁴ דבר העמדה והערכה⁵ היא כדאמרין בפרק ב' דחולין⁶ (דף ל"א) -**
But he can redeem it after the שחיטה, while it is convulsing, for it is still considered something which can stand and be evaluated, as the גמרא states in the second פרק of מסכת חולין -

¹ In our גמרא the text reads לא ראויה (instead of היא ולא). Others maintain that the words שחיטה שמה שחיטה are not a part of the ד"ה of this תוס', but rather are the beginning of the תוס' and it should read וכו' וה' וכו'.

² Regarding ד' וה' the תורה writes (in כ"א, ל"ז), **וְטָבַח טָבַח וְהָכֵן**, and by יוסף the תורה writes in (מג"ט), **וְטָבַח טָבַח וְהָכֵן**, so just as by יוסף and his brothers, it was a שחיטה ראויה (כשרה), the same applies to ד' וה' that it must be a שחיטה ראויה, otherwise there is no ד' וה' payment.

³ By שחיטה חוץ it is definitely a שחיטה שאינה ראויה, and nevertheless one is חייב for שחיטה חוץ, because that is the only way that this prohibition can take effect, it must be a שחיטה שאינה ראויה, for once it was בחוץ, it is פסול and אסור. Therefore, in our case we cannot hold him liable for ד' וה', since he was בחוץ, and that was a שחיטה שאינה ראויה, for which there is no ד' וה' payment.

⁴ Immediately after the שחיטה the animal is not completely dead; it is still moving somewhat. During those moments he can seemingly redeem her from הקדש, and she will be חולין, and one would be permitted to eat it, so it should be considered a שחיטה ראויה. We can understand תוספות to mean that since it can be redeemed, we should consider it as if it is redeemed, or simply let us answer that in this case it was redeemed, therefore he is liable for ד' וה'.

⁵ Regarding the redemption of קדשים which received a מום the תורה writes (in כ"ז, י"ב), **וְהָיָה כִּי יִמָּכֶר הַבְּהֵמָה וְהָיָה בָּהּ מוּם**. The animal needs to be capable of standing (וְהָיָה עֹמֵד). This animal as long as she is מפרכסת is considered כשרה. See following footnote # 6.

⁶ The גמרא there reads; וכי תימא בעי העמדה והערכה והתנן שחט בה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכסת הרי היא כחיה לכל דבריה.

responds to an anticipated question:⁷

ואין לך מום גדול יותר משחיטה -

And you cannot have a greater מום than שחיטה, so it can be redeemed –

rejects another reason why it cannot be redeemed:

ואין סברא לומר דלפי שנפסל שוב אין לו פדיון -

And it is not logical to say that since it was invalidated by the שחיטת חוץ, it can no longer be redeemed. explains -

דבשלמא פסול שהוא בשריפה כגון פיגול אין לו פדייה משום דמצוה לשורפו -

For granted that a פסול that requires burning, for instance פיגול, it can have no פדיון, because there is a מצוה to burn it -

כדאמרין בפרק כל שעה (פסחים דף כד, א) כל שבקדש פסול באש ישרף⁸ -

As the גמרא states in שעה כל שעה, פרק כל שעה, anything which becomes פסול by קודש (like קרבנות) must be burnt in fire -

אבל שחיטת חוץ אינה בשריפה אלא בקבורה⁹ כדאמרין בפרק עד כמה (בכורות דף כח, א) -

However, שחיטת חוץ are not burnt, but rather they are buried, as the משנה states in עד כמה -

מי שאינו מומחה¹⁰ וראה את הבכור ונשחט על פיו הרי זה יקבר¹¹ -

‘One who is not an expert (regarding the מומים of a בכור) and he saw the בכור, and he pronounced it to have a מום, and the בכור was נשחט on his say so, this בכור needs to be buried –

In summation; שחיטה שאינה ראויה considered a שחיטת חוץ, when seemingly we can redeem it (like we can redeem any מום בעל מום) while it is still considered בר מפרכסת (when it is still considered בר מפרכסת), for then it is certainly a מום בעל מום, and since there is no חוב שריפה (only קבורה) we should be permitted to redeem it, so it will be considered a ראויה and it will be considered a ראויה.

⁷ can be redeemed only if they acquire a מום. This animal was נשחט without a מום, so how can we redeem it?

⁸ The תורה writes in ויקרא (צו), כג, ו, that ישרף באש תשרף, from which we derive that ישרף באש תשרף, from which we derive that ישרף באש תשרף.

⁹ The difference between שריפה and קבורה is that when we require שריפה (like if it was פיגול, etc.) based on the לימוד of שריפה, we cannot redeem it and eat it since the תורה commands us to burn it. However, the requirement of קבורה is not התורה, rather the חכמים said that since שחיטת חוץ (for instance) are אסורים בהנאה, therefore we should bury it, so no one will come to derive benefit from it. Therefore, the question is, let us redeem it (and the money will be הקדש, and be used to buy another קרבן), and the animal can be eaten.

¹⁰ ביהמ"ק which has a מום may be eaten by anyone. However, if it has no מום, it needed to be brought to the ביהמ"ק and eaten by כהנים only. When there is no ביהמ"ק the בכור is set out to pasture and when/if it receives a מום, it may be eaten. However, in order to decide whether it is a proper permanent מום, and not a temporary מום, we require a מומחה, an expert to see the מום and render it permissible to be eaten.

¹¹ We do not trust the מומחה and assume that it was not a permanent מום, and since the בכור is קדוש as a קרבן, we consider the slaughtering of this בכור as שחיטת חוץ, and it requires burial, but not שריפה.

דהכא¹⁷ אליבא דרבי שמעון קיימי דבין רבי יוחנן ובין ריש לקיש מודו -

For here we are discussing the view of ר"ש, where both ר"י and ר"ל agree -

דקדשי מזבח לרבי שמעון היו בכלל העמדה והערכה -

That according to ר"ש that קדשי מזבח were included in the requirement of העמדה (שחיטה ראויה להוציאה מיד נבילה), it is not longer מפרכסת and cannot be redeemed even if it is בר העמדה והערכה.

כדאמרינן¹⁸ בפרק בתרא דתמורה (דף לב, ב) ולא פליגי אלא אליבא דרבנן -

As the גמרא states in the last פרק of תמורה, מסכת המורה, that they (ר"י ור"ל) do not argue regarding העמדה והערכה, only according to the רבנן, but not according to ר"ש.

In summation; תוספות answers that (there are those who say that) פירכוס is considered still alive (regarding העמדה והערכה), only if it was not a המתרת (like טמאה), however by a שחיטה (להוציאה מיד נבילה), the animal is considered dead even if she is מפרכסת, and therefore she is not בר העמדה והערכה.

תוספות asks:

אבל מכל מקום קשה לריש לקיש אליבא דרבנן¹⁹ דקדשי מזבח לא היו בכלל העמדה והערכה²⁰ -

However, there is nevertheless a difficulty on ר"ל, who maintains, according to the רבנן that קדשי מזבח were not included in העמדה והערכה -

כדאמר התם דלא משתמיט בשום מקום לשום תנא שיהיו נפדין²¹ -

As the גמרא states there in תמורה; how is it that it cannot be found in any place that any תנא should maintain that קדשי מזבח can be redeemed even after death -

תוספות rejects a possible answer:

ודוחק לומר דמדרבנן הוא דאין נפדין -

And it is difficult to say that it is only מדרבנן that they are not redeemed (but מה"ת they can be redeemed), the reason the רבנן forbade it is -

לפי שעשה מום זה בידים כשאר מטיל מום שאין נשחט וניתר על ידי אותו מום -

¹⁷ We stated before (see footnote # 16) that since it is a שחיטה ראויה, it cannot be redeemed even if it is מפרכסת, since it is no longer בר העמדה והערכה (for it is considered completely dead). However there is an opinion (in תמורה לב, ב) that maintains that by קדשי מזבח (which we are discussing here [שחוטין חוץ]), there is no rule of העמדה והערכה, so they can be redeemed even after death. How have we answered the question according to this מ"ד; it can still be redeemed?!

¹⁸ We cite the גמרא there; א"ר יוחנן לרבנן אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית היו בכלל העמדה והערכה, ור"ל אמר לרבנן קדשי ב"ה; (מותרים) [מותרים] לר"ש דקדשי ב"ה לא היו בכלל העמדה והערכה. וקדשי מזבח היו בכלל העמדה והערכה.

¹⁹ See footnote # 18.

²⁰ This means that they can be נפדה even if they are dead and cannot stand up.

²¹ The question is, why are we required to bury שחוטין חוץ, when we seemingly can redeem them according to ר"ל (according to the רבנן), since they are not בר העמדה והערכה. We should be able to redeem them, since they received a מום (אין לך מום גדול מזה that שחיטה stated previously regarding תוספות מום).

Since he made this מום (the שחיטה) with his hands, therefore it is like any other case where one makes a מום, that the animal cannot be slaughtered and permitted to be eaten on account of this מום, which he placed there intentionally. תוספות finds this answer lacking that the entire prohibition of redeeming חוץ שחוט is only מדרבנן.

answers: תוספות

ויש לומר דמום שהוא מחיים חשיב מום לפדות על ידו -

And one can say that a מום which the animal received while it is alive is considered a מום, that we can redeem the animal on account of this מום, even אחר מיתה -

אבל מום דלאחר מיתה לא חשיב מום²² כדתניא בסוף תמורה (לג, א) בהדיא -

However, a מום which occurred after death (like the שחיטה here), is not considered a מום, as the מורה ברייתא taught explicitly at the end of -

מתו תמימים יקברו בעלי מומים יפדו דלא בעי העמדה והערכה²³ ואפילו הכי תמימים יקברו:

If the תמימים יקברו בעלי מומים יפדו דלא בעי העמדה והערכה²³ ואפילו הכי תמימים יקברו: If the died unblemished they should be buried, if however, they were בעלי מומים (before they died) they can be redeemed, for קדשי מזבח do not require העמדה והערכה, but nevertheless (even though קדשי מזבח do not require העמדה והערכה), unblemished קדשי מזבח are to be buried.

Summary

There is no concept of מפרכסת if it was a המתרת. A מום is considered a valid מום, only if the animal is alive

Thinking it over

1. תוספות writes the reason קדשי מזבח cannot be redeemed after שחיטה, because it is a מום דלאחר מיתה.²⁴ However as soon as he nicks the וישט (the esophagus), it is considered a בעל מום and the animal is still alive, so why cannot it be redeemed since it is a מום מחיים?²⁵

2. Does תוספות last answer (that a מום שלאחר מיתה is not considered a מום לפדות), answer only the last question of תוספות (on ר"ל), or does this answer the original question of תוספות (when we maintain that a מפרכסת is considered כחי regarding העמדה והערכה)?²⁶

²² See 'Thinking it over'.

²³ This fits according to ר"ל as he explains the רבנן (see footnote # 18).

²⁴ See footnote # 22.

²⁵ See חידושי ר' עקיבא איגר.

²⁶ See נחלת משה.